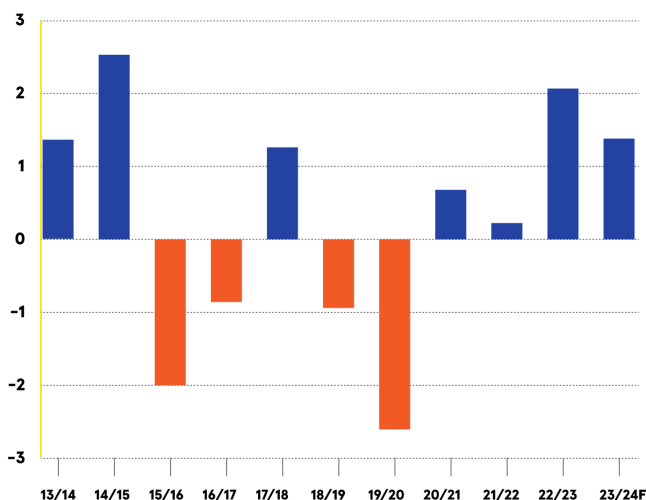

Rapsų ir kanolos rinkos naujiny

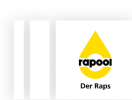
Naujinį parengė „ISTA Mielke GmbH“ – aliejinių augalų, aliejaus ir riebalų bei aliejinių rupinių analizių ir prognozių agentūra, įsikūrusi Hamburge, Vokietijoje. Svetainėje www.oilworld.de pateikiama daugiau informacijos apie įmonės profilį ir atskiras paslaugas.

Šiuo metu pasaulinėje rapsų rinkoje vyksta perėjimas nuo seno derliaus tiekimo prie 2023/24 m. gamybos perspektyvų. Tikėtina, kad dėl geresnių gamybos perspektyvų ir palyginti didelių seno derliaus atsargų ES rapsų pasiūla 2023/24 m. išliks didelė. Tačiau rapsų ir kanolos kainų bei pasaulinio eksporto pasiūlos perspektyvos vis dar neaiškios, o artimiausiomis savaitėmis svarbiausi veiksniai, į kuriuos reikia atkreipti dėmesį, bus sėjos eiga ir dirvožemio drėgmės situacija Australijoje ir Kanadoje.

EU-27 : RAPESEED SUPPLY CHANGES (MN T)

(Opening stocks plus production)

Kovo ir balandžio mėn. daugelyje auginimo regionų (išskyrus šiaurinę Italiją ir Ispaniją) iškritę krituliai gerokai pagerino drėgmės situaciją augantiems rapsų pasėliams ir sudarė prielaidas 2023 m. padidinti ES gamybą maždaug 0,5 mln. t – iki 19,8 mln. t. Didelis 2022 m. gautas derlius ir sparčiai augančios pasaulinės rinkos kainos 2021/22 m. sezoną paskatino ES ūkininkus pernai dar labiau išplėsti žeminių rapsų sėją, todėl šių metų derliaus plotas gali padidėti iki 6,0 mln. ha, t. y. 0,13 mln. ha daugiau nei pernai ir apie 0,4 mln. ha, arba 8 % daugiau nei pastarųjų 5 metų vidurkis.

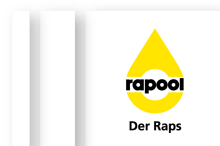
Numatoma, kad 2023 m. rapsų produkcija Vokietijoje padidės apie 0,2 mln. t ir pasieks 7 metų rekordą – 4,5 mln. t, remiantis prielaida, kad plotas padidės 8 %, tačiau vidutinis derlingumas šiek tiek sumažės – iki 3,85 t/ha (palyginti su 3,95 t/ha praėjusiais metais ir 3,49 t/ha penkerių metų vidurkiu).

Numatoma, kad Prancūzijoje bus gauta 4,6 mln. tonų (palyginti su 4,5 mln. tonų pernai), taip pat darant prielaidą, kad plotas bus didesnis, o vidutinis derlingumas sumažės, palyginti su praėjusių metų itin aukštu lygiu. Rapsų produkcija taip pat turėtų padidėti Rumunijoje, Vengrijoje, Čekijoje ir Baltijos šalyse, o Ispanijoje turėtų sumažėti.

PP Statistika ES Rapsų produkcijos plotai ir derlius

Manoma, kad šį pavasarį Kanados ūkininkai pirmenybę teiks javų ir aliejinių augalų sėjai ankštinių augalų, pvz., lęšių ar žirnių, sąskaita. Kanados statistikos tarnyba (Statistics Canada) savo ataskaitoje apie sėjos planus nurodė, kad šių metų kviečių plotas pasieks naujas aukštumas, o kanolos sėjos plotai turėtų padidėti mažiau nei 0,1 mln. ha – iki 8,74 mln. ha. Tačiau šiuos preliminarinius vertinimus reikia vertinti atsargiai, nes jie pagrįsti ūkininkams išsiųsta apklausa. Faktinė Kanados kanolos sėja 2022 m. viršijo ketinimus 0,2 mln. ha. Pagal naujausias OIL WORLD prognozes šiais metais Kanados kanolos pasėlių plotas turėtų būti 8,83 mln. ha, o tai sudaro prielaidas tolesniam kanolos derliaus didėjimui ir 2023/24 m. pasieks penkerių metų rekordą – 20,1 mln. t.

Didelė pagrindinių sėklų aliejų gamyba ir eksportas iš dalies patenkino pastaruoju metu sumažėjusią paklausą dėl pastaraisiais

Rapsų ir kanolos rinkos naujiny

mėnesiais sukauptų didelių atsargų. Rapsų aliejaus kainos Roterdame balandžio mėn. sumažėjo tik iki 1000 JAV dolerių, palyginti su 1229 JAV doleriais 2022 m. gruodžio mėn. ir gerokai mažiau nei 2223 JAV doleriais prieš metus. Visų pirma, paklausa tarp ES biodyzelino gamintojų per pirmuosius keturis šių metų mėnesius pasirodė nuvilianti. Šiais metais pagrindinėse ES šalyse narėse palaipsniui atsisakius palmių aliejaus pagrindu gaminamų biodegalų, dauguma rinkos dalyvių tikėjosi, kad rapsų aliejaus naudojimas bus akivaizdžiai didesnis, siekiant įgyvendinti ŠESD išmetimo tikslus. Tačiau didelis pažangiųjų biodegalų importas iš Kinijos sumažino vietoje gaminamų įprastinių biodegalų paklausą. Rapsų aliejaus paklausos perspektyvos 2023 m. liepos–gruodžio mėn. bus pagrindinis ES rapsų kainas lemiantis veiksnys.

Augalinio aliejaus kainas gali palaikyti artimiausiais mėnesiais mažėjantis gamybos augimas, taip pat didelis vartojimo augimas pagrindinėse biodyzelino gamybos šalyse ir maisto sektoriuje. Tikėtina, kad artimiausiais mėnesiais vartotojų pirkimo politikai ir kainoms įtakos turės „El Nino“ sąlygų rizika ir galimas poveikis palmių bei kokosų aliejaus gamybai 2023/24 m.

2023.05.02

OIL WORLD (ISTAMelke GmbH, Hamburg)